

Euroopa Liidu Kohus jätkas 2020. aastal oma tegevust kõrgel tasemel vaatamata pandeemiaga seotud erakorralistele piirangutele

Euroopa Liidu Kohus suutis jätkata oma tegevust kõrgel tasemel 2020. aastal, mida iseloomustasid kodutöö ja liikumiskiirangud, mis muutsid võimatuks korraldada kohtuistungeid 16. märtsist kuni 25. maini 2020. Alates viimatinimetatud kuupäevast on kohtusaalide ukсед olnud korra kohase õigusemõistmise huvides ja kohtuistungite avalikkuse põhimõtte kohaselt avatud poolte esindajatele ja pealtvaatajatele, järgides rangelt tervisekaitsenõudeid.

Tegevuse sellise jätkumise tegid võimalikuks enne eksisteerinud struktuurid ja kriisikavad, rangete sanitaarprotokollide rakendamine, strateegia varustada personal varakult kaugtöö tegemist võimaldavate IT-vahenditega ja töökorralduse kohandamine menetlusnorme järgides. Nagu rõhutas ka Euroopa Kohtu president Koen Lenaerts, „alates isolatsioonimeetmete algusest kohtunike kabinettide ja institutsiooni teenistuste koostöös rakendatud kriisikava(d) võimaldasid tagada, et liidu kohtud toimiksid nii tavapäraselt kui võimalik ja töö Euroopa õigusemõistmise heaks ei katkeks“.

Eelkõige tagas institutsioon selle, et poolte esindajad (advokaadid ja institutsioonide ning liikmesriikide valitsuste esindajad), kellel oli võimatu Luxembourgis reisida, saaksid osaleda kohtuistungitel distantsilt. Selle tarvis töötas institutsioon välja erilise videokonverentsi süsteemi, mis võimaldab sünkroontõlget 24 ametlikust keelest. 2020. aastal korraldati videokonverentsi teel 40 kohtuistungit Euroopa Kohtus ja 37 kohtuistungit Üldkohtus, millest mõnedes osales distantsilt isegi neli poolt. Seda süsteemi kasutatakse pandeemia kontekstis jätkuvalt ka 2021. aasta alguses.

Kõik need meetmed võimaldasid Euroopa Kohtul ja Üldkohtul jätkata pooleliolevaid menetlusi, teha otsuseid sama kiirelt kui tavapärasel olukorras, pakkuda kohtuotsuste või kohtujuristi ettepanekute versioone kõigis liidu ametlikes keeltes ja tagada nende avaldamise ja levitamise.

Enamikus liikmesriikides pandeemia pidurdamiseks võetud isolatsioonimeetmed ja piirangud avaldasid siiski vältimatult teatud mõju majandustegevusele ja liikmesriikide kohtute tegevusele, mille tagajärjel vähenes sissetulnud kohtuasjade arv. Kahes liidu kohtus kokku **tuli sisse 1582 kohtuasja**, mis on vähem kui eelnenud aasta rekord (1950), kuid on lähedal 2018. aasta (1683) ja 2017. aasta (1656) arvudele.

Sarnast suundumust võib näha ka **lõpetatud kohtuasjades**, mille arv on **1540**, mis on 11% vähem kui 2019. aastal (1739), kuid samal tasemel kui 2017. aastal (1594) ja isegi kõrgem kui 2016. aastal (1459). Selle tulemuse paremaks mõistmiseks tuleb seda kõrvutada asjaoluga, et kumbki liidu kohus ei saanud 2020. aastal enam kui kahe kuu jooksul kohtuistungeid korraldada.

Mõlemas kohtus lahendatud kohtuasjade **menetlusaeg** oli 2020. aastal ajalooliselt lühike ehk keskmiselt **15,4 kuud**, mis tõendab jätkuvat liikumist menetluste tõhusama korraldamise eesmärgi poole.

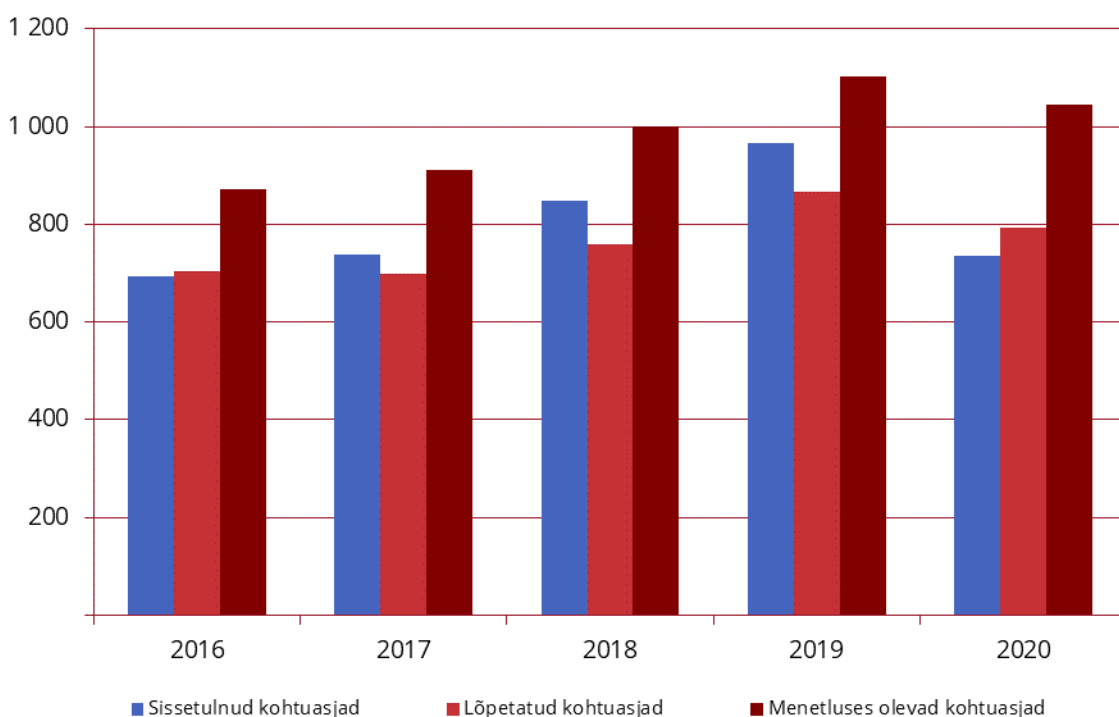
Euroopa Kohus

Euroopa Kohtusse sisse tulnud uutest kohtuasjadest (735) on sarnaselt eelmiste aastatega kõige suurem osa eelotsusetaotlustel, mida esitati 556 (2019. aastal 641). Kõige rohkem tuli eelotsusetaotlusi endiselt Saksamaalt (139 kohtuasja), millele järgnesid Austria (50), Itaalia (44) ja Poola (41). 2020. aastal sisse tulnud kohtuasjadest moodustavad teise kõige suurema osa 131 apellatsioonkaebust, kuid nende arv langes oluliselt (2019. aastal esitati 266 apellatsioonkaebust).

Lõpetatud kohtuasjade arv 792 on erakordne – ehkki väiksem 2019. aasta rekordarvust (865) –, sest pandeemiaga seotud piirangutele vaatamata on see selgelt suurem kui 2018. aastal (760) ja 2017. aastal (699).

Menetluses olevate kohtuasjade arv vähenes ning oli 2020. aasta lõpus 1045, võrreldes 2019. aasta lõpus menetluses olnud 1102 kohtuasjaga.

Euroopa Kohus suutis täita oma lubadusi menetlusaja osas, mis vaatamata väga kergele tõusule teatud menetluse liikide puhul (15,8 kuud eelotsuseasjades, võrreldes 15,5 kuuga 2019. aastal) püsis üldiselt 2019. aasta tasemel.

	2016	2017	2018	2019	2020
Sissetulnud kohtuasjad	692	739	849	966	735
Lõpetatud kohtuasjad	704	699	760	865	792
Menetluses olevad kohtuasjad	872	912	1001	1102	1045

Üldkohus

Üldkohtusse tuli 2020. aastal sisse 847 kohtuasja, mis on vähem kui 2019. aastal (939). Endiselt on kõige suurem osa intellektuaalomandit puudutavad kohtuasjad (282) ning ülejäänud kohtuasjadest moodustavad suurima osa personalieeskirju (120), institutsiooniõigust (65) ja riigiabi (42) puudutavad kohtuasjad.

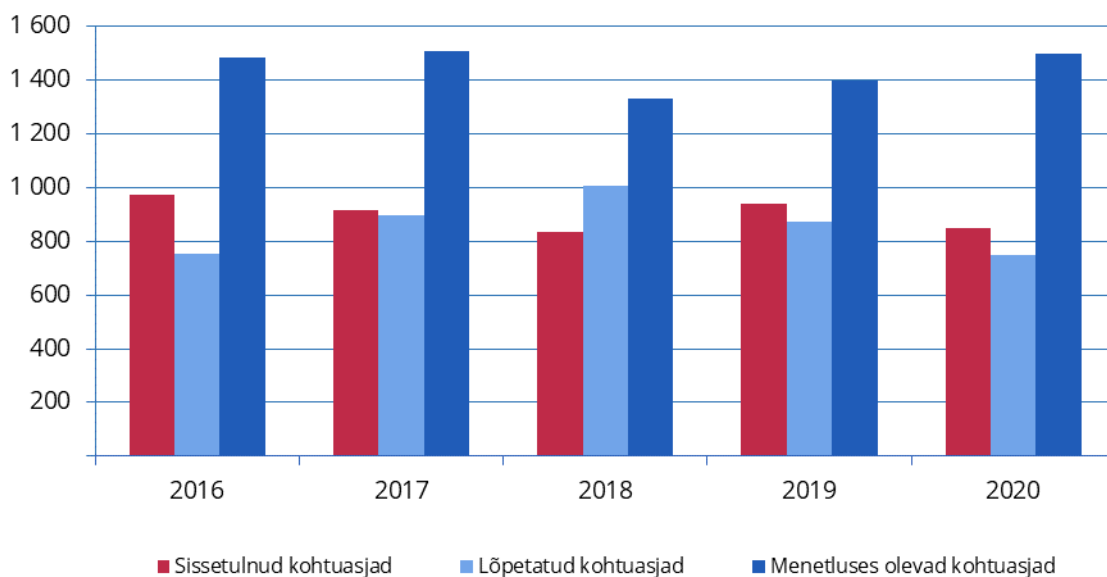
Lõpetatud kohtuasjadest (748) käsitlesid 237 intellektuaalomandit, 127 institutsiooniõigust ja 79 Euroopa avaliku teenistust. Rõhutada tuleb seda, et viiest kohtunikust koosnev koda lahendas ligi

kaks korda rohkem asju (111) kui 2019. aastal (59) ning see parandab õigusemõistmise kvaliteeti ja tugevdab Üldkohtu tehtud kohtuotsuste autoriteeti.

Keskmine menetlusaeg lüheneb jätkuvalt ja on rekordilised 15,4 kuud kõigis kohtuasjade kategooriates. Üldkohus on niisiis saavutanud endale pandud eesmärgi menetlustähtaegu lühendada.

2020. aastal korraldati kohtuistung erakordselt 335 asjas (nendest 275 2020. aasta maist detsembrini), võrreldes 315 kohtuasjaga 2019. aastal, ehkki kohtuistungid olid mitme nädala vältel peatatud.

Nagu rõhutas Üldkohtu president Marc van der Woude, on kohus „pidanud põhjalikult ja pidevalt läbi vaatama oma sisemise töökorralduse, et kohaneda kriisi tekitatud ebakindlusega“ ja uute piirangutega, mis õigussubjektidel lasuvad.

	2016	2017	2018	2019	2020
Sissetulnud kohtuasjad	974	917	834	939	847
Lõpetatud kohtuasjad	755	895	1009	874	748
Menetluses olevad kohtuasjad	1486	1508	1333	1398	1497

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127